93891

PRÉSIDENCE DU CONSEIL
DÉPOT LÉGAL

GIÁ MỖI NƯỚC 6A. - SỐ LƯU 2486 — MỖI SỐ 0$07 — GIÁ: $$0 TỪ 1er JUILLET 1925

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3845

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

Mỗi năm	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 80	12 $ 00	
6 tháng và các công-sở	»	»	3. 40	3. 40	3. 00	3. 00	3. 00	3. 00	3. 00	»	
Sáu tháng	3. 00	3. 50	3. 20	3. 20	3. 20	3. 20	3. 20	3. 30	6. 00	»	
Ba tháng	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 60	1. 65	1. 65	1. 65	3. 00	»	
Một tháng	0. 50	0. 60	0. 50	0. 55	0. 55	0. 55	0. 55	0. 60	1. 00	»	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM QUỲNH
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 250

ANNONCES.
Décomptes à retirer du 1er ligne au comptoir de vente, aux n°s 63-65 de Cotton.
Une seule insertion . . . . . 0$30 la c/m
Par semaine . . . . . 0$25 la c/m
Par quinzaine . . . . . 0$20 la c/m
Par mois . . . . . 0$16 la c/m
Réclame dans le corps du journal . . . 2$00 la ligne
Annonces judiciaires et légales . . . 1$50 la c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Bàn góp về vấn-đề học chữ nho

Hiện nay có nhiều nhà Pháp-học rất có chí thú, muốn mỗi ngày bớt ra một ít thì-giờ để nghiên-cứu chữ nho, đó là một cái ý-tưởng rất hay, đáng khen và đáng phục lắm. Cũng đã có người đã học rồi và đã lưu-tâm đó xét cách học thế nào sách học nên dùng sách gì, muốn đem cái sự lịch-duyệt của mình, giúp đỡ cho người đồng-chí biết lối học cho mau hiểu mau thông (vì những nhà Pháp-học muốn giảng-cứu chữ nho, phần nhiều là người có chức-nghiệp, thì-giờ rất là quí báu) Tự ngày khoa cử cũ đã bỏ, đơn từ giấy má phần nhiều đổi dùng quốc-ngữ và chữ tây, chữ nho ở nước ta bây giờ đã gần coi như chỗi cùn rẻ rách, một thứ chữ trần hủ, không hợp thời, còn mấy người chịu lưu ý đến nữa. Vậy mà có người lưu tâm muốn học, lại có người muốn tìm kiếm lối học giản-tiện để giúp cho người học được dễ được mau, cái ý-kiến ấy cũng đã nhiều người biểu đồng tình mà tỏ ý hoan nghênh, kỳ giả xin lấy ý-kiến thiển cận mà bàn góp một vài điều, mong rằng cũng có chút bổ-ích cho sự học chữ nho bây giờ vậy.

Học chữ nho bây giờ, không phải như học chữ nho ngày trước, cái mục đích học đã khác, thì cái cách-thức học cũng khác, và cái công-phu học cũng khác. Ngày trước học chữ nho, chỉ chuyên theo một lối văn-chương, cách-thức học và công-phu học đều chuyên theo cái mục-đích ấy. Văn-chương đã là một việc vừa lâu vừa khó, và phép học cũng không có niên hạn, người theo học thu hồ kéo dài. Người mình tính hay nhàn tuần cầu-thả, cứ theo lối cũ mà làm, ít người chịu lưu tâm đó xét mà tùy thời sửa đổi, vì thế trong sự học của mình, thật là nhiều điều khó dại, làm cho người học đã mất nhiều thì giờ mà lại khó hiểu khó thông. Trước hết hãy nói học chữ: học chữ nước khác, tất phải dịch sang cho đúng tiếng mình, thì người học mới dễ hiểu mà mau thông, người mình khi đầu học chữ nho, tất cũng theo tiếng thường dùng khi ấy mà dịch; nhưng vì đã lâu quá, cũng nhiều tiếng không dùng nữa, bây giờ không hiểu nghĩa là gì, khi học thì cứ dùng tiếng ấy mà dịch, tức như *chi* là *đấy*, *chi* là *chưng*, *kỳ* là *thửa*, *hồ* là *vậy ôi*, *chiến chiến căng căng* là *năm nẫn nạp nớp* vân vân, thầy cứ theo lối mà dạy, trò cứ theo lối mà học, người học thì miệng đọc mà bụng chẳng hiểu là thế nào người nghe thì thật là chương tai mà tưởng là nói tiếng xứ khác. Tuy người theo học lâu rồi hóa đi, cũng vẫn thông hiểu được nghĩa lý, dùng được chữ, viết được văn, vẫn là đúng cả, mà hết dịch ra cho đúng tiếng mình, chữ nào nghĩa ấy, (vì như hỏi *kỳ* là *thửa chi* là *chưng*, theo nghĩa tiếng ta thế nào) thì dễ thường các nhà nho-học ta cũng không mấy người trả lời được. Ấy cách học chữ nho của ta khờ dại như thế, người Pháp thường chê là vẹt học nói, thật cũng không oan. Đó là chưa bàn đến những sách dạy người mới học, từ thư ngũ kinh, là sách triết-học nghĩa lý tinh vi, vượt qua cái trình-độ của người mới học. Bây giờ nếu muốn học cho mau thông mau hiểu, không uổng-phí mất thì-giờ, thì tương nêu theo cách học chữ tây, (vì mẹo mực dạy chữ tây, thật là khôn-khéo dễ hiểu), tìm người nào thông chữ nho mà lại hơi am-hiểu chữ tây, bắt cắt nghĩa cho rõ-ràng, vì như chữ *kỳ* và chữ *chi*, thì dứng cắt là *thửa*, là *đấy* như cái lối cũ của mình, mà cắt ngay bằng tiếng mình thường dùng hoặc là của người ấy hay là cái ấy (vì như câu chữ nho: ngã mãi nhất ốc, *kỳ* giá thậm liêm, thì đứng cắt theo lối cũ, tôi mua một cái nhà, *thửa* giá rất rẻ, mà cắt theo nghĩa chữ nho mà lại dùng tiếng thường dùng của ta: tôi mới mua một cái nhà giá nó rất rẻ; lại như câu này: ngã hữu nhất mã, ngã thậm ái *chi*, thì đứng cắt nghĩa rằng: tôi có một con ngựa tôi rất yêu *đấy*, mà cắt: tôi có một con ngựa, tôi yêu nó lắm). Suy ra câu nào cũng thế, chữ nào cũng thế, thì người nghe mới dễ hiểu, có hiểu được thì mới mau thông. Lại còn thế này nữa, tiếng nước nào cũng thế, cũng có chia làm mấy mối khác nhau, như là tiếng danh-hiệu (*nom*), tiếng hình-dung (*adjectif*), tiếng hành-động (*verbe*) vân vân, tiếng Pháp là thứ tiếng nhiều vần ghép lại, cho nên một tiếng mà có đủ cả tiếng danh-hiệu, tiếng hình-dung, tiếng hành-động; chữ nho là tiếng độc âm, cho nên cũng một tiếng mà tùy người dùng, muốn dùng ra mối chữ gì cũng được, xin đọc mấy câu như sau này để làm-chứng: chữ *đại* nguyên là tiếng hình-dung (*adjectif*), mà có khi dùng làm tiếng danh-hiệu (*nom*), vì như câu: nhất dương như nhất ngưu chi *đại* (con đề bằng sự *lớn* của con trâu), lại có khi dùng làm tiếng hành-động (*verbe*), vì như câu: vương thỉnh võ hiếu tiền dũng, vương thỉnh *đại* chi (xin vua đừng ham điều mạnh bạo nhỏ xin *làm cho lớn* cái điều mạnh bạo ấy ra). Đó cũng là một sự cần thiết, mà cách học chữ nho xưa kia không suy xét đến, vậy ta nên suy nghĩ cho kỹ cùng thì nghĩa chữ đã hiểu rõ mà phép dùng chữ cũng mau biết mà không sai.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 30 Juin 1925

Cải chương-trình tài-chính tại nghị viện

Nguyên-lão nghị-viện bỏ 273 phiếu ưng-chuẩn cái chương trình tài-chính. Số phiếu phản kháng chỉ có 11.

Bản chương trình ấy đã đăng trong quan-báo.

Tuần-dân nghị-viện ưng chuẩn số chi tạm thời về tháng juillet.

Chiến-sự ở Maroc

Địch-quân khai thế công ở miền đông từ ngày 23 juin, nhưng họ bị đánh lại phải lui.

Ở miền khoảng giữa [illegible] Bounarroun, quân các châu khởi nghịch đánh tiêu quân bản xứ phải lui mất ít và tiến vào giao chiến với quân Pháp. Ở miền Dar-aid quân Madroum và quân Boumihiria đánh quân phản nghịch, làm cho quân phản nghịch tổn hại rất nhiều.

Tướng Combay chỉ có lính bản xứ với một ít lính Pháp mà giữ được một đường trận dài một trăm kilomètres

Các châu trong thành với nước Pháp tỏ ra rất giỏi về võ-nghệ.

Quân Riffains đánh ở bắc-hộ Taza bị các quân trong thành đánh đuổi, quân Pháp không phải can thiệp vào.

Một cuộc công-thải ở nước Pháp

Báo *Eclair* nói trái khoán nói trong cái chương-trình Caillaux từ ngày 10 đến ngày 15 juillet này sẽ phát hành.

(*Indopacifi*)

HÀI ĐÀM

Nhất cử tam-tứ ngũ-lục tiện!

Lang Băm xoay trăm nghề nghìn nghiệp định bỏ cái nghề *e giết người một cách giản tiếp* đi mà không được lại phải xoay về nghề Lang.

Song ở Hà-thành nhà cửa đất đỏ nào Lang Băm bán cũng mấy người có em định gép cổ-phần mở ngôi hàng buôn bán. Định rằng: Nhà trong, Lang mở hàng Bảo-chế, nhà ngoài chị em bán, bán gì cho đắt hàng nào? — Tuồi thì bán áo-quan! bán đồ mã, bán các đồ khâm niệm và bán đủ làm bia! . . . Nhà gần trên mở nhà hát (vì cũng gần sông hồ) mở 6, 7 ả. Chắc phải nuôi nhiều đầy-tớ thổi cơm lại nên sắm một cỗ đòn để cho thuê.

Định xong Lang lại tính lợi-hại cùng chị em rằng: Họ hát mỗi tối phải 5m! Ốn đã có thuốc tôi! — Nếu các hàng kia không chạy thì tôi cho thêm một nhát dao-cầu là đắt khoẻ, thì áo quan sẵn đấy, đồ-mã và khâm liệm sẵn đấy, đã làm bia sẵn đấy! phe không đóa sẵn đấy! mà nếu anh nào về phần chết trẻ bỏ-côi bỏ-cửa! tôi lại cho thuê cả 6, 7 chị em trên gác để đi khóc mướn nữa! Ấy lập! cửa-hàng ai có! anh có! . . . Như thế thật là nhất-cử tam-tứ-ngũ-lục tiện!

Cường-ỷ.

Việc Viễn-đông

Mùa màng ở Phi-luật-tân

Tin Manille. — Trong trận bão mới rồi, giới mưa dữ dội, mùa màng tổn hại hầu hết, chỉ trừ ra ở thung lũng Cagayan là không việc gì mà thôi. Tuồn là đã hái xong rồi.

Việc đình nghiệp ở Trung-hoa

Tin Hương-cảng — Việc đình-nghiệp vẫn như trước. Thủy nguyên soái Froonot đã tới Trường-kải. Ông hội-nghị với các quan thủy-quân ở Hương-cảng, rồi hôm chủ nhật lại đi Quảng-châu.

Tin Bắc-kinh. — Sau việc xảy ra ở Quảng-châu, quan sứ-thần Pháp có gởi tối hậu thư ngoại giao một bức thư phản kháng kịch-liệt về việc một người Pháp bị hại; quan lĩnh-sự thì phản kháng với quan tỉnh-trưởng ở Quảng-châu.

Chánh-phủ Bắc-kinh đã nguyên mười ba khoản của phái-bộ Trung-hoa yêu-cầu với Liệt quốc.

Lại có một bức thư nữa yêu cầu sửa đổi lại các giao-ước của Trung-hoa với ngoại quốc. Nhân dân vẫn bất bình lắm.

Ở miền nam đất, thì tình trạng ở Hương-cảng và ở Quảng-châu vẫn nguy ngập lắm.

Người Nhật ở Mãn-châu

Sẽ hỏa xa Nam-Mãn tư bản là [illegible] thì biết người Nhật có ý khuếch-trương việc học-dân ở Mãn-châu.

(*Indopacifi*)

MỘT NGƯỜI CON GÁI NƯỚC ANH VỚI CHỦ NGHĨA GANDHI

Miss Madeleine Slade là con gái một quan thầy người Ai-soái nước Anh, nhiệt thành về chủ-nghĩa Gandhi một cách lạ thường. Cô bỏ hết thảy những sự việc hành động bằng ngày xưa nay mà học đánh sợi, học tiếng Ấn-độ. Cô lại định bỏ nước Anh sang Ấn-độ, đem hết tài lực mà hô hào về cái chủ nghĩa Gandhi.

Cô kể chuyện cô vẫn lẻ một người sẵn lòng bác ái, đến lúc xảy ra cuộc Âu chiến mới rồi cô thấy loài người thương tàn thương lắc lẫn nhau, mà chân não về sự tiến bộ của khoa học, khao khát một cái thế giới hòa bình vui vẻ, loài người biết thương yêu lẫn nhau. Đương khi ấy tự nó được xem sách của ông Romain Rolland nó về cái chủ nghĩa Gandhi, cô liền đến tận Thụy-sĩ mà tìm ông để hỏi chuyện. Cô thấy cái chủ-nghĩa Gandhi rất hợp với lòng khao khát của cô, nên cô quyết chí đi Ấn-độ để hô hào cổ võ cái chủ nghĩa ấy.

ĐỒNG TÀU BAY ĐỂ TRỪ RUỒI ĐỘC

Ở hạt Congo của nước Bỉ, hiện nay có cái dịch bệnh ngủ rất dữ dội. Bệnh do một giống ruồi gọi là tsé-tsé đốt mà sinh ra. Ở các thuộc địa của nước Anh tại Phi-châu cũng có cái nạn ấy. Dân bản xứ, và giống súc vật bị tổn hại nhiều lắm. Vì vậy hai nước kết liền với nhau để trừ cái giống ruồi độc ấy. Nước đầu hai nước có bàn dùng tàu bay và hơi ngạt như cách người Hoa-kỳ dùng để trừ châu chấu vậy.

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi báo-quán, thì cho biết cả số tiền ở tờ giấy gởi báo, hoặc là gửi cho báo-quán cái giấy quán ký, để cho người làm đó tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thêu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi báo-quán không biết ai mà trả lời.

TRỊ GIÁ CÁI CƯỜI

Mấy năm trước đây, một nhà triệu phú Hoa-kỳ tên là M. Vanderbil, đi tàu ra vòng du lịch thế-giới. Trong khi đỗ ở cửa bể Constantinople ông được tin rằng nhà làm trò đại danh tiếng là Coquelin ai-nê bây giờ ở trong thành ấy, ông bèn mời xuống bắt một buổi ở dưới tàu cần mình.

M. Coquelin nhận lời xuống tàu bắt mấy bài. Hôm sau M. Coquelin tiếp được một cái séc và một bức thư như sau này:

Ông đã làm cho chúng tôi phát khóc và phải cười. Và các nhà triết-học thường nói nên cười hơn là nên khóc, vậy tôi xin tính tiền hoa hồng của ông như sau này: Làm cho chúng tôi cười mười hai lần: 2,400 dollars; cộng là 3000 dollars.

Ông Coquelin khải hài kéo, nhưng tưởng cũng chẳng phải phục rằng ông Vanderail khôi hài đã gỡ lại hào đấy nhỉ.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Kính trình quí báo giải đáp cho tôi một việc như sau này:

Nguyên tháng năm năm ngoái ở phố Đ. H. bị cô-tai thì nhà nước có trợ cấp cho chúng tôi mấy nghìn đồng, tùy là có nhà thiệt ít nhiều mà cho. Thì chúng tôi cảm tạ ân đức, có lẽ [illegible] là trả ông phố đó ăn không của mồi kẻ chỉ mấy đồng tùy theo thể bớp được bao nhiêu thì nhét vào tôi tham, về sau đến tai quan trên thì tiền ấy bị tòa án phạt 3 tháng tù và 50 đồng, còn số tiền lấy của các khổ chủ thì phải giả lại; an này lên Thượng-thẩm ấy, nhưng cho huyện ăn, còn số tiền của các khổ chủ đưa cho trưởng phố chưa được lấy lại thì bây giờ có thể kêu đâu mà lấy lại được?

LỜI ĐÁP. — Về việc ông hỏi đó, trong Luật hình sự tố tụng ở Bắc-kỳ điều 106 có nói rằng:

« Phàm người bị nghi đã có án nghĩ chịu bồi khoản, đến lỗn hại và giá vật hạng gì cho người được sự bị hại, thì phải tự nguyện tuân hành, nếu không thì người được sự bị hại được theo cái án nghĩ mà chiếu qui-định riêng trong luật Dân-sự thương sự tố tụng đứng xin cưỡng hành. »

Nhưng thể lệ về việc xin cưỡng hành theo như luật Dân sự thương sự tố tụng, nếu kể vào đây thì nhiều quá, vậy chỉ xin mách giúm ông một cách tiện nhất là mượn tư-pháp lại sai-áp những động sản của người ấy mình, theo điều 155 trong luật Dân sự và thương sự tố tụng như sau này:

« Nếu người mắc nợ đã tiếp được án văn và truyền bịnh tống đạt đến mình mà trong ba ngày sau khi truyền lệnh, không tìm-tòn cho xong, thì quả hạn ấy rồi người thừa-phát-lại nhận sự chấp hành sẽ tịch-biên những vật hạng của người mắc nợ để làm sự sai áp.

Sự tịch biên phải làm trước mặt người chủ nợ và người mắc nợ, hoặc đã chiếu lệ đòi ra mà các người ấy vắng mặt thì cũng cứ làm.

Nếu sau khi tống đạt truyền lệnh mà người chủ nợ và người mắc nợ không điều-đình gì với nhau và quá hạn 30 ngày mà người chủ nợ đứng kiện không hề khởi làm cái thủ tục tịch biên và sai áp tại sự tống đạt lại thành ra vô hiệu.

Gặp trường hợp ấy, khoản lệ phí về sự tống đạt sẽ do người chủ nợ phải chịu; người ấy nếu muốn tái khởi sai thủ-tục chấp hành thì phải xin tống đạt lại. »

Cuộc công-thải Đông-pháp

(*Tiếp theo*)

Những phiếu trúng số mà chưa lấy tiền về

Từ kỳ rút số thứ nhất là ngày 1er juin 1922 đến nay, những phiếu trúng số, mà người có phiếu chưa lĩnh tiền về n ưu lắm. Vậy nay bản báo lục đăng sau này để những nhà mua phiếu được rõ:

Kỳ thứ mười (1er septembre 1924)

Phiếu: 1.000 đồng

80.598

Những phiếu: 500 đồng

64.801	65.260	101.941	

Những phiếu: 100 đồng

564	39.415	69.203	94.502
841	39.463	69.314	95.714
985	39.464	69.329	97.621
2.413	40.586	69.490	97.814
4.324	41.273	70.565	97.906
4.420	41.593	70.740	97.973
5.021	41.634	71.632	98.488
8.071	42.154	71.817	98.714
8.096	43.306	72.129	99.004
8.403	43.506	75.147	99.194
8.417	47.705	75.230	99.225
8.851	47.821	75.266	99.353
9.015	49.664	76.487	99.401
10.067	49.688	78.676	99.857
10.702	49.684	79.644	99.893
11.570	50.852	81.691	100.340
12.482	51.425	83.256	100.541
12.664	51.682	83.417	100.861
15.931	52.279	84.225	100.999
16.486	52.480	84.250	101.021
16.956	52.496	84.431	101.046
17.037	53.216	84.533	101.306
17.049	53.231	84.760	101.826
19.367	53.244	84.934	102.376
19.590	53.337	85.174	103.027
19.973	53.701	85.204	104.046
22.698	54.100	85.656	104.999
23.675	54.342	88.286	105.798
24.875	55.019	88.581	106.494
25.125	55.519	88.843	106.529
26.352	55.895	89.747	106.916
26.501	57.012	90.372	106.943
28.116	58.411	90.641	109.121
28.840	58.800	90.745	109.479
28.721	59.287	90.744	110.587
29.688	61.017	90.891	113.734
31.730	62.476	91.502	115.181
32.526	62.874	92.093	115.183
33.840	63.468	92.229	117.746
34.422	64.038	92.512	117.854
34.767	64.890	92.606	118.250
35.666	65.682	93.949	119.516
36.799	67.605	94.113	120.451
37.628	68.734	94.384	121.476
37.754	69.117	94.391	122.580

Kỳ thứ mười một (1er décembre 1924)

Những phiếu: 500 đồng

	37.697	68.233	

Những phiếu: 100 đồng

60	52.771	76.900	87.039
383	53.548	76.985	88.896
1.096	53.597	76.986	89.349
2.911	53.678	77.200	89.379
3.257	53.739	77.370	89.427
5.024	54.155	78.058	90.190
5.364	54.924	78.270	90.804
7.142	55.190	78.399	90.968
8.641	59.070	78.500	91.516
10.096	62.060	78.594	91.822
10.700	63.577	78.645	92.649
11.414	63.745	78.646	92.725
12.499	63.878	78.668	93.185
13.564	65.883	78.739	93.382
14.557	65.978	78.740	93.629
18.030	66.050	79.180	94.144
18.619	68.205	79.210	95.047
19.627	68.853	79.290	95.853
19.120	69.080	79.331	96.581
19.802	69.461	79.413	96.775
20.014	69.851	79.424	97.961
20.226	69.929	79.995	97.741
20.364	70.029	80.160	98.024
21.093	70.087	80.270	98.086
21.891	70.296	80.289	98.368
22.046	70.351	80.561	98.494
22.846	70.506	80.581	98.512
25.282	70.526	80.593	98.631
25.778	70.538	80.702	98.929
27.973	71.187	80.731	99.016
28.205	71.212	80.968	100.598
29.138	71.344	81.048	100.669
30.481	71.441	81.128	100.865
31.276	71.706	81.531	101.349
31.657	71.715	81.557	101.698
33.040	71.849	81.560	101.623
35.180	72.088	81.766	102.502
35.984	72.305	81.813	103.031
36.966	72.494	81.970	103.109
37.122	72.929	82.179	103.363
37.649	73.252	82.82	107.683
37.867	73.457	82.440	109.378
38.469	73.596	82.528	109.618
41.891	73.654	82.535	109.724
42.741	73.965	82.760	110.38
42.896	74.121	82.906	110.388
43.093	74.437	83.115	110.615
43.461	74.648	83.159	112.583
43.899	74.750	83.299	113.532
44.240	75.188	83.296	113.622
44.344	75.287	83.468	114.385
44.538	75.354	83.515	115.120
44.728	75.400	83.592	115.203
46.226	75.549	83.863	115.420
47.260	75.643	84.018	115.686
48.297	75.811	84.076	117.628
48.712	76.042	84.131	118.027
50.357	76.161	84.602	118.237
50.122	76.329	84.748	118.773
50.474	76.631	85.089	118.958
50.475	76.636	85.484	120.463
50.776	76.744	85.956	122.205
50.777	76.747	86.515	122.594
51.931	76.782	86.763	123.609

(Còn nữa)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Sợi dây đồng

(Tiếp theo)

Nghe hấy nhiêu lời của thằng nhỏ, chàng bẽm bụng thở dài, biết là con tình không kia đã tiến lên ngàn, nhưng biết là biết vậy, chớ biết cùng ai mà than thở cho được. — Chàng liền sai thằng nhỏ đi mua thức ăn. Khi thằng nhỏ đi rồi chàng ngồi ngẫm nghĩ mà buồn tênh cho thế-đạo nhân-tâm, thật giác hai hàng châu lụy chảy xuống như tắm như tẩi. Chàng khóc ai? — Thương nhớ người vợ bất nghĩa của chàng hay vì thiệc lục tham hồng mà chàng khóc? — Không, không, không phải lẽ ấy mà chàng khóc đâu. Thế thì tại làm sao? Tại chàng hồi đến cái thời kỳ dĩ-vãng là xưa kia chàng ăn đợi nằm chờ người ấy mà nay lại đối phó với chàng một cách bạc đen như vậy thì sao cho khỏi nỗi thương tâm cho được; thật những tiếc công đeo đẳng và chàng càng nghĩ đến số phận chàng chẳng ra gì bao nhiêu, thì mối ai sầu lại chưa sót bấy nhiêu nên chàng phải tức phải giận mà phải khóc đó. Sau đây chàng mở ngăn tủ ra thấy có là thư để lại mà tủ thì rỗng tuếch, quần áo, hòm hột, vòng xuyến, không có cánh mà chẳng bay lên mấy từng mây xanh ka cả rồi. Chàng liền cầm là thư mở ra xem, thư rằng:

« Hanoi, ngày.....

« Thưa cậu,

« Thật là mất tôi mù, là khoai tôi « cứ ngờ rằng là sen, bóng trăng tôi « cứ ngỡ là bóng đèn, nên đã trót dùng « cậu về duyên cầm sắt từng lấy ngày « trời đến nay. Tôi ẩn tưởng rằng cậy « có thì bóng phải tựa, nên cũng cố dấn « mình vào để tựa nương tức nằng. « Chớ che lúc mưa, chớ có ngờ đâu « rằng, cây cả bóng lại thưa nên ngày « nắng thì nắng mật mà ngày mưa « thì nói dầu. Thật cũng chẳng khác « chi câu: « có lẽng mà không có « mẽ ồng » là thế đấy cậu ạ. Tôi lại « xin cậu biết cho rằng tôi mà đi ra « như thế nầy thật cũng lắm lẽ cái « oẳm, nhưng mà con đường lý-tài « của nhà cậu quả thực hẹp hòi nên cũng « liều như kẻ còn người thác, chứ ở « với nhau mà chịu vất vả trăm chiều « thì cũng là mà vì lắm.

« Bởi cậu ơi, cuộc nhân duyên đó « ta có đến thế thôi, dù kiếp nầy có « đỡ đần thì xin nguyện đến kiếp « sau sẽ lại vui vầy; xin cứ ngọc « lành giữ thể chớ dùng ra công theo « chim làm ca mà phí cả thời giờ vàng « ngọc.....

« I. T. bái biệt. »

Chàng đọc xong bức thư, khí tức đâu lại đưa lên đầy cổ, mặt thì tím bầm, những toan kêu một tiếng nhưng trời cao nào đã thấu cho cùng. Thằng nhỏ đi mua thức ăn đã về, nên chàng cố nén cơn uất-ức xuống mà bảo nó đi dọn cơm ăn. Cơm đã bưng ra, chàng liền ngồi ăn nhưng làm thế nào nuốt cho trôi chỉ hỗ bưng lấy bát lại cắn xuống mâm. Lúc bấy giờ trông chàng thật cả khác chi là có ma nhập vào, người thì tiều đa là đạo, mặt cũng vẫn đỏ hoe hoe lại thỉnh thoảng lại gọt lệ tuôn nên thằng nhỏ cũng không hiểu ý ra sao. Mọi ngày chàng đi về thì sao không thế mà nay lại thế là ý gì? Nên nó cất lời lên nói:

— Quái, mợ còn đi đâu mà mãi chẳng thấy về.

Chàng thấy nó nói như vậy lên đến chộn rộn:

— Mợ đi về quê, có để lại cho tao cái thư nó là có người ra tìm về vì bà đi chết ...

Thằng nhỏ cứ tưởng là thực, cho chàng khéo đồ là vì có bà đi mới tự thế, nhưng nào phải thế đâu, chàng nói thế là cốt ý sau này con trẻ của chàng có lẽ đến cực điểm thì không nỡ cũng chỉ tưởng tượng cái ý kia khỏi đi phao đồn với ai nữa. Ấy cũng bởi câu: « xấu nàng nào có ai khen..... » mà chàng phải giấu tiếng tớ giấu đi. Dù ban chàng đến chơi có hỏi thì chàng cũng cứ câu ấy mà nói nên bưng bít cũng chẳng ai hay chuyện gì.

Ngày qua tháng lại, trong một tháng trời, cái cảnh trong gia-đình chàng A. B. vẫn không thay đổi, chàng vẫn đi làm, ngày hai bữa tới ở nhà vẫn cơm nước. Một hôm chàng đi làm về nằm xóng xượt vắt tay lên trán ngẫm nghĩ đến thân phận mà chán ngán thở-ơ. Đương thế thiếp thì thế là hết hi-vọng rồi, còn đường anh em tuy cố cũng như không. Người anh chàng của chàng thật là một tay trọc phú lại so kè bon chen từng ly từng tý với các em. Người anh thứ hai tuy cũng đi làm nhưng hết cách ngóng chờ. Vì sao? — Vì rằng anh thứ hai chàng là một tay chơi « bán trời không văn tự » Duy có người em chàng mà chàng viết thư cho là người còn có nhân-đạo hữu tâm với chàng, nhưng lại bị con mẹ vợ bỏ bẻ chặt nên cũng đành khoanh tay bó gối để chàng đi cho yên việc. Đã vậy thì hết thật phải trông ngóng đến anh em cho phiền lắc dạ, miễn là chàng cứ đi làm thì gì mà chẳng đủ chi dùng, có gì mà ngại? — Phải, chàng vẫn đi làm, nhưng cái nỗi chàng phải lo thì ai đã biết đấy là dầu. nên phải trông cậy đến anh.

Số là vợ chàng bỏ đi đã vơ vét hết lại đề cho chàng môn nợ năm trăm đồng, nên ngày đêm chàng cứ hết tính quẩn lại lo quanh, không biết trông ngóng vào đâu cho yên được nợ cho người ta. Vì vậy mà chàng phải lo phải nghĩ, đã ngỏ cùng anh tư giúp nhưng không được nào.

Ở Cơm Chợ mới hôm kia tiền, vẫn đã hay rằng « anh em kiến già nhất phận » nhưng không mở mắt ra mà trông mưỡng chim kia còn chút tình chàng-loại, huống nữa là con người ruột thịt mà ghẻ lạnh thì sao nên.

Bởi vậy, chàng phải dẫn thân vào đất Saigon vì nghe trong này dễ kiếm ăn lắm; người trong Nam không chịu khó bằng người ngoài Bắc, nên chàng vào cốt kiếm sao cho đủ no ngày tháng, còn thừa để trả nợ người cho yên, chứ sắng nẻ-hà chi chút công khó-nhọc như người mà ngại. Nhưng chàng đã trả xong nợ đâu mà người ta cho chàng đi? — Không, trước khi định đi chàng cũng đã khất cùng người cô của vợ người này cũng thấu cai bước đường cùng của chàng, nên cũng yên lòng để chàng đi...

Ô, thế là tan nát mất cái lạc-thú trong gia-tộc rồi; xưa kia thông huyên chàng hấy còn thì cái cảnh ấm một sớm-nắt khác nào như chim cùng tổ, như có cái dây của tạo-hóa buộc chặt vào nhau; nay vì sợi dây ấy đã đứt tung, tình huynh đệ mỗi ngày một xa mà đường phiêu-lưu cũng từ nay nhóm khởi thì trách nào chẳng phải kẻ Nam người Bắc. Vợ chàng cũng nhẫn đấy mà nói thác ra là khỏi để đem chất hương thừa kia trao cùng anh « bột » cho êm chuyện, chứ kỳ thực thì chẳng có điều gì là đáng hờn đáng giận ..

Ấy đấy, các ngài thử xem có đáng lấy làm chán ngán cho thời buổi kim - tiền không? cho thế - đạo nhân - tâm không? Nhưng tô dám chắc, mà chẳng thật, thế nào chàng A. B cũng lại được về quê-hương bản-quán chứ không đến nỗi nào, vì trời xanh kia không bao giờ lại phụ người ngay. Dẫu khi ấy người anh chàng giàu nứt đố vách kia lại gặp chàng thì sao? Có nên cứu chàng nữa không? — Điều ấy ta không thể biết trước được, nhưng thời buổi eohẹp nầy, nên chàng lại đem bọc vạn về thì có nhẽ lại là có anh....

Nguyễn-văn-Thiện.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 31 độ
15 giờ 34 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.		10	50
— nhì,	—	10	10
— ba,	—	9	80
Thóc hạng nhất,	—	6	00
Bắp ngô	—	5	50

Giá bạc. — Kể từ ngày 30 Juin 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 40.

Việc đình công tại Hương-cảng. — Ngày 25 juin, quan chánh sở Bưu-điện Đông-pháp có đệ trình quan Toàn quyền bức thư sau này :

« Tôi xin trình quan lớn rõ rằng vì sự đình công ở Hương-cảng cho nên tàu *Song bo* và tàu *Tonkin* của công ti hàng-hải Đông-pháp phải trở về Hải-phòng mà việc tải lên bến không thành.

Cưa rõ thư từ có đem lên bến được không.

Ký tên : Lavallée »

Ngày 26 juin quan Toàn quyền có tiếp được điện-tín sau này của trưởng ty *Inconstant*.

« Quan Lãnh-sự Pháp ở Bắc-hải báo rằng mấy đảng hợp sáng hôm qua định trong hạn bảy ngày thì đề-chế nốt các hàng Anh và Nhật và ngoài cái thời hạn ấy mà thấy hàng hóa nào của Anh Nhật đem lên bến là tốt hết. Toàn phố vẫn được bình yên. Inconstant »

Quan Thống-sứ đi Caupa. — Nghe nói quan Tổng-sứ định nay mai lên nghỉ mấy bữa trên Chapa

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Lễ phát thọ. — Quan chánh-án Lenguellier tòa án Tourane (Trung-kỳ) mới bổ quyền phó Chưởng-lý tại tòa Thượng-thẩm Hanoi thì sáng hôm nay đã làm lễ phát-thệ nhận chức mới tại tòa Thượng thẩm.

Bài mấy sở sen-đầm. — Vì sở các viên chức trong ngạch sen-đầm triều nhiều và nhân thể nhà-nước có ý giảm bớt sự chi tiêu, cho nên ở Bắc-kỳ sắp bãi đi mấy sở sen-đầm như là Hàng-yên, Phú-thọ, Phúc-yên và Phả-lý.

Mùa hè chớ nên ăn lắm của cá. — Mấy hôm nay, trong thành-phố ta có làm nhà mắc bệnh đi rửa giống như chứng tả, vì ăn phải những loài cua cá độc.

Mấy nhà y-sư xét ra chứng ấy là tại trong mùa nóng bức này, những loài như cá, ốc, trai, hến, sò, ốc và, trong mình nó thường sinh ra những chất độc, hễ ai ăn vào thì tráng phải độc mà bệnh phát ra cũng tựa như bệnh tả vậy.

Chẳng phải bây giờ chứng ấy mới có là một, xưa nay người mình thường mắc phải, mà lắm người thiệt mạng mà không biết. Ở bên Pháp thì người ta đã biết rồi, cho nên những tháng không có chữ r là tháng mai, juin, juillet, août (tháng năm, sau, bảy, tám tả) thì người ta không hay ăn những vật ấy.

Những người ăn phải sữa hơi cỗ, hay là lòng trắng trứng đã uống, ăn phải thịt vịt làm thịt đã lâu rồi thì cũng hay mắc phải bệnh nầy lắm. Bệnh độc ấy ta trong hay phát hiện ra bởi những chứng nầy : đi rửa, nôn mửa, chuyển gân (chuột rút), bắt tỉnh nhân sự. Hễ mắc phải bệnh ấy mà trong khi đợi thầy thuốc chưa đến thì kíp phải uống thuốc nước có những chất nầy là : ét. er, cloroforme, laudanum, acétate d'ammonisque, rượu rhum. Lại phải tiêm chất caféine, huile camphrée, ether, adréna ine cho quả tim người bệnh chạy được : điều-hòa.

Sau nữa là rửa đại-tràng cho tống hết chất độc ra, và ấ châu tay cho được nóng luôn (ấp chai nước nóng và đắp mền bông) không thì người lạnh đi có thể chết được.

Vậy trong những tháng nóng bức nầy, chớ nên ăn cua, hến, cá, tôm, vân vân

CINÉMA PATHÉ
HANOI

Bốn ngày chiếu rất đặc biệt

Từ ngày thứ hai 29 Juin đến thứ năm 2 Juillet 1925

VẾT BAN CHAN PHẬT

Sự tích chuyện tân rất hay

Phim ảnh này quay tại sứ Thibet thuộc về nước Tàu, dân dâm to có trái núi Tsischao.

Theo như tích chuyện một nghìn năm; khi Phật đáng Thế ở tại núi nầy, có vết hàn chân ngài in ở lại trên ngọn núi.

Từ đấy linh thiêng và thành tục mỗi năm một lần thiên hạ xa gần đến lễ bái, cầu phúc rất đông.

Hai nghìn năm về sau khi Phật đáng Thế, chỗ vết bàn chân ngài thấy có xác một người Pháp chết nằm ở đấy.....

Mời quý-khách đến xem, sẽ biết rõ sự tích đầu đuôi.

Cinéma Pathé kính cáo

Toàn linh trú tại Quảng-châu. — Cứ như tin của M. Lenquin là lãnh-sự Pháp tại Quảng-châu thì toàn linh trú tại Quảng-châu, trong khi bình dị loạn, có một cái thái độ rất đáng khen

Về việc linh tiền tuất có tuất quả. Quan Thống-sứ vừa thông tư cho các quan công-sứ một tờ châu-tri về việc vợ góa hay con cái các viên chức tòng sự nhà-nước lĩnh tiền tuất có hạn tuất quả. Ngài dặn rằng về việc phát các khoản tiền cấp ấy thì phải theo đúng như nghị-định ngày 8 novembre 1904 nghĩa là người đi lĩnh tiền phải có giấy gián hành để cho khỏi lấy người khác mà thế vào. Sau nữa muốn ngăn cấm những người dân bà góa đã tái giá mà cứ đi lĩnh tiền tuất quá mãi thì quan Thống-sứ dặn rằng cứ 6 tháng một lần các quan cai trị nên xét cho các quan phủ huyện bắt lý-trưởng liệt kê tên những người dân bà góa nào vẫn ở vậy hay là đã tái giá rồi vào một sổ riêng để tiện việc kiểm soát.

Sau hết ngài dặn rằng ở kho-bạc tỉnh ở tòa Sứ, những viên chức nào coi về việc cấp các khoản tuất quả, tuất cô mà xã xẻo vào phần của những dân bà góa và trẻ con cô thì sẽ phải trừng-trị tại tòa án và phải đền-bồi cho những người thiệt-hại nữa.

AU CINÉMA TONKINOIS

13, rue des Eventails, Hanoi

Từ ngày thứ ba 30 Juin đến ngày thứ năm 2 Juillet 1925

Một phim ảnh rất hay, có nhà thao luyện tài

LUCIANO ALBERTINI diễn

Hollward xuất quỷ nhập thần

Chuyện phiêu-lưu lạ-lùng. Có sáu phần.

Xưa nay chưa có phim ảnh các trò thao luyện nào bằng phim này

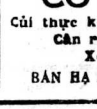
MUỐN BÁN

Xe ô-tô « Peugeot » 14/32 mã-lực, sáu chỗ ngồi, 4 máy. Mới mua năm 1922, hiện nay còn tốt lắm; sức xe rất khỏe khung xe rất dài, có thể chữa làm xe vận tải thì thực tốt.

Giá ..... 2 300$00

Hỏi tại : 39, Bd Félix Faure, 5, Rue des Teinturiers.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ 100 viên 0$90

油 肝 魚 膏

TẠI SAU NHÀ BÁO
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN
Phố hàng Bông Hanoi

CÓ BÁN

Củi thực khô !
Cân rõ đủ !
Xe đến tận nhà !

BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

Thi phổ-thông trong kỳ thi tham-tá. — Số các viên chức thi đỗ phổ thông trong kỳ thi tham-tá năm ngày 28 avril 1925 như sau nầy : MM. Ng-viết-Liêm thư-ký hạng ba ngạch Nam-kỳ ;

Trần-văn-Bổ thư-ký hạng tư ngạch Nam-kỳ ;

Hoàng-hữu Trí thư-ký hạng năm ngạch các tòa sứ Trung-kỳ;

Đặng-như-Tang thư-ký hạng tư ngạch Trung-kỳ ;

Kham Ning thư-ký hạng năm ngạch Cao-miên :

Ng-văn-Lan thông-ngôn tòa án Saigon :

Lê-trọng-Biên thư-ký hạng tư tại sở Tài-chính.

Ngạch quan lại. — M. Lê-Bình, tri huyện hạng nhất tại huyện Phú-lương (Thái-nguyên) nay tạm bổ vào tòa nhì phủ Toàn-quyền Hanoi.

M. Phạm-hữu-Thái hiện tuyển tri-huyện tại Quảng-yên được bổ tri-huyện hạng ba, thưởng hàm hàn lâm viện biên-tu và đổi đi huyện Phú-lương thay M. Lê-Bình.

TRƯỜNG TIỀN-ICH

Như nhời bản báo nói trong số báo 2460 ngày 30 Mai 1925 nay nhắc lại cho các câu học sinh được biết rằng đến 1er juillet 1925 thì trường Tiền-ích, ở phố Bourret, sau ngõ trạm, số, 4 sẽ mở thêm mấy lớp trong vụ nghỉ hè như sau nầy :

1. Lớp chuyên dạy học trò thi vào trường Bảo-hộ và sư-phạm độ các giáo sư cao-đẳng dạy.
2. Lớp dạy tập cours Supérieurs lại cũng bắt đầu dạy từ hôm ấy, những chuyên về các môn học thiết yếu.
3. Còn lớp tiểu tập đến chung-tập, cũng vẫn dạy một buổi sáng.

Ai muốn xin học thì cứ gửi đơn kèm giấy khai sinh hay bằn sao từ bây giờ đến ông đốc trường sẽ nhận.

MỘT DỊP RẤT TỐT

Bán xe ô tô « Malhis » còn mới nguyên. 4 chỗ ngồi. Rất nhiều đồ chữa. Hỏi tại bản-quán.

Tòa Thượng-thẩm. Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau nầy :

Mở tiệm thuốc phiện lậu thuế — Kham-Chan tức Ly-se-Hao là người Khách tự tiện mở một tiệm thuốc phiện để cho khách làng chơi vào hút mà không xin phép lấy môn bài đàng thuế. Mà trong tiệm thuốc lại thường có những à gang hồ để hiến bạn làng chơi các cuộc vui thú nữa. Tòa án Trừng-trị Haiphong xét phạt Kham-Chan 3 tháng tù và 1.000 quan về tội mở tiệm thuốc phiện và thu tội một nhà thanh-lâu lậu thuế vì xét kỹ ông đã chứng cớ.

Ăn cắp tiền kết. — Tôn-thất-Trinh, làm ở ga xe hỏa phát vé cho hành-khách mà cô tình chơi bời hay đánh bạc, nên thường thường cứ bớt tiền thu hộ mười lại đem đi đánh bạc, đến hôm sau lại đem về trả bù vào để cho đủ số. Một hôm Tôn-thất-Trinh vào buồng kết của sếp ga, rồi sau trong *két* thấy mất cắp 35 đồng. Viên sếp ga tình nghi cho Tôn-thất-Trinh làm đơn đi kiện. Tòa-án Tourane phạt Tôn-thất-Trinh 13 hàng tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội xuống 5 tháng tù, nhưng cho hưởng án treo. *(Xem trang thứ ba cột thứ hai).*

số 227

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hỏ-đạo liền cất to tiếng lên niệm phật. Con dâm-phụ ở trong nhà nghe tiếng, vội-vàng chạy ra cửa sau mà hỏi rằng :

— Chú kia có phải là một gã ngũ canh-bảo-hiểu đầu-đà đó chăng ?

Hỏ-đạo nói :

— Vâng ! Chính tôi là ngũ-canh bảo-hiểu đầu-đà, chỉ đánh thức các người ta dậy mà niệm phật đây. Nhà bà tối nay nên thắp tuần hương, khiến chư phật sẽ được hoan-hỉ.

Con dâm-phụ nghe nói xiết bao mừng rỡ, bèn đưa nữ-tỳ tên gáo lấy một quan tiền đồng xuống để đưa cáng. *Hỏ-đạo* trông thấy đứa nữ-tỳ quay đi, liền sẽ nói với con dâm-phụ rằng :

— Tôi là một người tâm-phúc của *Hải sa-phụ* đây, *sư-phụ* sai tôi đến để thăm đường trước,

Con dâm-phụ nói :

— Tôi đã hiểu rồi ! Tối nay nhà người nên đến đây, hễ thấy có bày cái *hương-án* ở ngoài thì về báo cho *sư-phụ* biết.

Hỏ-đạo gật đầu. Đứa nữ-tỳ đem quan tiền xuống trao cho *Hỏ-đạo*, *Hỏ-đạo* cầm lấy quay đi. Con dâm-phụ lên gác, đem việc tâm phúc nói với đứa nữ-tỳ và lại bảo rằng

— Nếu giáp được việc cho ta thì người muốn gì mà ta chẳng cho.

Lại nói chuyện *Dương-hùng* chính ngày hôm ấy là phiên phải vào coi ngục, chưa tối đã sai người về lấy màn mệnh đem vào. Đứa nữ-tỳ vâng mệnh, con dâm-phụ đã sắp sẵn cái cáng, đợi khi trời tối đem bày ở phía cửa sau.

Con dâm-phụ thì đứng gần tại đấy mà trông ngóng. Độ vào hồi canh một, bỗng có một người đến đội khăn xéo, dáo bước tiến vào. Đứa nữ-tỳ trông thấy, giật mình kinh sợ.

Đứa nữ-tỳ hỏi :

— Ai đó ?

Người ấy chẳng trả lời thế nào, con dâm-phụ đứng bên, giơ tay trật khăn, trọc cái đầu trọ lốc ra, rồi sẽ mắng một câu rằng :

— Sư hỗ-mang kia ! cũng tinh-ranh lắm !

Hai người đắt nhau lên gác. Đứa nữ-tỳ dọn-dẹp hương-án, rồi đóng cửa đi ngủ. Đêm hôm ấy nhà sư tụng-niệm đến năm bảy quyển kinh, phúc-đẳng hà-sa, nam-vô cực-lạc thế-giới !... Trong khi đang giảo điệp mơ-màng thì bỗng nghe một hồi mõ « cốc-cốc,.. » và có tiếng niệm phật thật to. Anh sư hỗ mang cùng con dâm-phụ đều giật mình tỉnh dậy.

Anh sư hỗ-mang vội-vàng khoác áo mà bảo rằng :

— Tôi về nhé ! Tối đến ta lại họp nhau !

Con dâm-phụ nói :

— Tư nay trở đi, hễ thấy có *hương án* bày ở cửa sau, xin chàng chớ phụ nóc ; bằng không thấy có hương-án thì chàng chớ lại-vãng làm chi.

Anh sư hỗ-mang ở trên giường bước xuống, con dâm-phụ lại quấn khăn hộ, đứa nữ-tỳ thì mở cửa sau cho ra. Từ đó trở đi, hễ đêm nào *Dương-hùng* phải vào coi ngục thì anh sư hỗ-mang lại lẻn đến.

Trong nhà có công cụ gia (tức *Phan-công*), bao giờ cũng đi ngủ sớm. Đứa nữ-tỳ thì cũng đi chái xó với anh đầu bếp, chỉ còn phải giữ có một mình *Thạch-tú* mà thôi.

Con dâm-phụ lửa lòng đang cháy, chẳng còn e-lệ nỗi gì, anh sư hỗ-mang kia bèn phải mài xuân, tâm-thần cũng xiết bao mê-mẩn, chỉ đợi có người về báo thì gót rọc đã thoăn thoắt tự trong chùa ra đi. Hai người đi lại với nhau, thấm-thoắt đã hơn một tháng.

Lại nói chuyện *Thạch tú* hàng ngày trông coi việc buôn-bán, vẫn ngồi ở trong gian hàng, lúc nào cũng thường thường ấy nay về một việc lạ, nhưng không hề trông thấy anh sư hỗ-mang kia đi lại bao giờ.

Một hôm vào hồi canh năm, *Thạch-tú* ngủ dậy, đang ngẫm nghĩ đến việc ấy, bỗng nghe hồi mõ « cốc-cốc,.. » có một gã bảo hiểu đầu-đà đi vào trong ngõ, cất cao giọng lên mà niệm phật mấy tiếng thật to.

Thạch-tú vốn người sáng ý, hễ giờ mười phần đã hiểu đến chín phần rồi. Chàng nghĩ thầm : Cái ngõ này là một ngõ hẻo-lánh, càng tột không còn lối đi, có sao trong mấy ngày nầy hôm nào cũng có một gã đầu-đà đến đánh mõ và niệm-phật. Việc này, ta lấy làm nghi-ngờ lắm.

Bấy giờ đang trung-tuần tháng chạp, một hôm vào hồi canh năm, *Thạch-tú* vẫn trác-trọc không ngủ được, bỗng nghe có tiếng mõ, gã đầu-đà đã lại đi vào trong ngõ, đến lối cửa sau nhà *Phan-công* mà niệm phật.

Gã đầu-đà cất cao giọng lên mà niệm :

— Phi-độ chúng sinh cứu khổ cứu nạn chư phật bồ-tát ! ...

Thạch-tú nghe tiếng niệm phật, vội vàng vàng dậy, lẻn ra chỗ khe cửa đứng dòm. Bỗng thấy một người đầu đội khăn xéo, ở trong chỗ tối bước ra theo gã đầu-đà đi đi. Sau lại nghe tiếng đứa nữ-tỳ đóng cửa.

Thạch-tú mười phần đã hiểu rõ mười, mới thở dài mà rằng :

— Anh *Dương-hùng* ta vốn là một tay hào-kiệt, mà bị con dâm-phụ ấy nó che mắt, làm những trò nhơ-nhuốc nầy !

Sáng hôm ấy, *Thạch-tú* lại đem lợn ra treo trước cửa hàng để bán buổi chợ sớm. Khi ăn cơm xong, đi đòi tiền hàng. Đến quá buổi trưa, mới rẽ vào trong phủ tìm *Dương hùng*, để định nói chuyện. Vừa đi đến bên cửa thì gặp *Dương-hùng*, *Dương-hùng* hỏi rằng :

— Em đi chơi đâu thế ?

Thạch tú nói :

— Tôi nhân tiện đi đòi tiền hàng, mới rẽ vào tìm anh.

Dương-hùng nói :

— Anh cứ bận về việc quan mãi, không mấy khi được cùng em nồng rượu vui, hôm nay nhân-tiện gặp đây, anh em ta hãy vào hàng cùng nồng mấy chén rượu.

Dương-hùng đưa *Thạch tú* vào cái trù-điếm tại bên cửa, chọn một chỗ ngồi lịch-sịch ở trên gác, gọi tiểu-bồi lấy thứ rượu ngon ra nồng. Tiểu-bồi bèn rót rượu và bày các món hải-vị. Hai người ngồi nồng. Khi uống được mấy chén rượu rồi, *Dương-hùng* thấy *Thạch-tú* có cái điều ngẫm nghĩ.

Dương-hùng vốn người nóng tính, liền hỏi rằng :

— Anh lòng em có sự gì không vui, hay là ở nhà đã xảy ra điều gì xúc phạm đến em đó chăng ?

Thạch tú đáp rằng :

Ở nhà không ai nói gì cả. Anh đã có lòng yêu mà coi em như người trong ruột thịt, em rất lấy làm cảm khích, nhưng còn câu nầy, em không biết có nên nói hay không ?

Dương-hùng nói :

Sao hôm nay em lại xử sự-tình như thế, có điều gì em nên cứ nói cho nghe.

Thạch-tú nói :

— Ngày nào anh cũng vào phủ làm việc quan, những việc ở nhà chẳng biết chi cả, Chị tôi thật là người bất lương, em đã nhiều lần khuyên giải trong thấy, nhưng chưa dám nói. Hôm nay em trông thấy rõ ràng, không thể nhịn được, phải đến đây tìm anh để nói, xin anh chớ lấy làm lạ.

Dương-hùng nói :

— Người ta sinh có con mắt ở phía sau lưng, em hãy nói cho anh biết là điều gì thế ?

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 châu-kính
Mặt pờ kính
có chữ đọ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Ber, — HANOI
2809

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cần thận lắm mới được. Thực thì bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy mắn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu qua kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và gia lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

** Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.*

NHÀ BÀ-CHUỒNG

TỪC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Uroformine

Giá 1 $ 80 một hộp

Bột tin. — Ng-văn-Thuận tức Jean Thuận làm công cho công-ty buôn gạo ở Kẻ-bao, lấy gạo của chủ đem bán. Hồi thì Ng-v-Thuận không n ận lấy gạo của công-ty đem bán và khai rằng có trốt cho người ta quét những gạo ở các bì thủng rơi ở đất mà thôi. Nhưng xét có chứng cớ, nên tòa án Trùng-trị Haiphong phạt Ng-văn-Thuận 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho án treo.

Đã phải trục-xuất lại còn trốn về. — Quan-hung-Kỳ tức Quan hung-Minh là người Khách nguyên trước đã can án phải trục-xuất cảnh-ngoại nay lại lẫn vào Haiphong mà công không làm nghề-nghiệp gì, chỉ đông dài mà thôi. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng công-tác. — Đến thứ ba 7 juillet, đúng sáu giờ chiều, hội-đồng công-tác sẽ họp tại tòa Đốc-lý để bàn về vấn đề nước ăn.

Người Annam người Mỹ ở Tàu lánh nạn sang ta. — Chuyến tau *Hanoi* tới bến ta vừa rồi có chở đến hai chục người Anh và Mỹ phần nhiều là đàn bà trẻ con, ở bên Hoi-hao (Tàu) lánh nạn sang Bắc-kỳ, đợi bao giờ nên đảo Hải-nam thật yên mới trở về.

Tại xóm chị em. — Tối thứ bảy vừa rồi tại một nhà chị em phố Hải-dương, có mấy quan-viên mang mang đi hát uống rượu thế nào đến nỗi bỏ cả, sau thấy tri-kỷ với cô-đầu toàn là những giọng la thật om-sòm, thực rất khó chịu cho lân-bang. Ngay lúc đó cũng có một người lính cảnh sát ta lại, xin họ nói bé chứ thì họ lại giờ ngon ngang cảnh bừa và toan sự hành-hung nữa.

Yêu-hoa-khách

Giấy bạc giả. — Nguyễn văn Dinh, 19 tuổi, bán hàng gỏ ở An-biên thuộc hộ nhị, thấy đem tiêu một cái giấy bạc giả 5 $ nên đã bị bắt đề xét.

Cái nạn mất trẻ. — Phạm-v-Khoan ở số nhà 27 đường Lạch-tray trình mất đứa con gái lên chín tuổi ngày hôm nọ thì nay đã tìm thấy ở nhà quê.

Trần-thị-Duyên ở Quai Maréchal Foch trình mất đứa con gái tên là Phúc lên bốn tuổi từ trưa ngày hôm kia.

Ốm đường ruột. — Ngày hôm qua vào hồi 8 giờ sáng ở đường Sadi-Carnot có một người đàn-bà tên là Ng-thị-Đức 37 tuổi ốm nằm ở đường.

Đến 21 giờ cũng ngày hôm ấy ở đường Bonnal có người phu xe tên là Phạm-v-Nho 26 tuổi cũng ốm nằm ở đường.

Cả hai người nói trên này đều đã đưa vào nhà thương điền-trị.

Điên. — Vừa rồi có một người đàn ông có bệnh điên đi lang thang ngoài phố làm rầm rĩ cả lên thì lính cảnh-sát đã bắt đưa vào nhà thương.

Thẻ của ai. — Có một chiếc thẻ sưu đề tên Khương-Nghinh, quán làng Tăng-tức tỉnh Nam-định rơi ở vườn hoa Jules Ferry thì có người nhặt được đã đưa nộp sở Cảm.

Bắt được nghìn cân thuốc phiện lậu. — Đêm 24 rạng 25 juin vừa rồi, vào hồi 2 giờ sáng, bỗng nghe có mấy tiếng súng ở mé sông Hồng-hà, ai cũng tưởng là cướp, lập tức viên sen đầm đem lính ra tận nơi xem sao, khi tới chỗ cách sở thương chính chừng 40 thước, thì thấy ông chánh sở thương-chính và lính thương-chính đang đứng đấy. Hỏi ra thì bọn lính thương chính vừa phải dùng đến súng đạn mà bắt bọn buôn thuốc phiện lậu. Bọn buôn thuốc phiện lậu cả thảy chừng 5, 6 người, chỉ có thuyền về qua tới đó thì họ đã toan cố đánh thảo, sau thấy không sao địch nổi, họ liền bỏ thuyền và thuốc nhảy cả xuống sông mà chạy trốn. Khi lính xuống thuyền khám thì bắt được tới một nghìn cân thuốc phiện lậu !

Đến hồi 6 giờ sớm hôm sau, một người lính cảnh-sát tên là Đỗ-văn-Lược đi tuần ở ngoài ga sực bắt được hai tên trong bọn buôn thuốc phiện lậu đó, là tên Ngô-văn-Xuân, 24 tuổi, quán làng Ha-xương, tổng Đại phạm, huyện Ha-hòa (Phú-thọ) và tên Nguyễn-văn-Ta, 38 tuổi, quán làng Hse son, p. ủ Quảng-oai (Sơn-tây).

Hội thì hai tên này thừ nhận cả Hiện còn đang tra-xét cho ra những tên đồng đảng kia.

SƠN-LA

Việc khám thịt. — M. Nguyễn-văn-Tân y sĩ thú sai tập sự tại Sơn-la nay kiêm việc khám thịt cho tỉnh Sơn-la trong khi bác-sĩ Ragain nghỉ vắng. Phụ cấp mỗi năm 144 đồng.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày lễ Hưng-quốc khánh-niệm. — Ngày lễ Hưng-quốc khánh-niệm cử năm ương-trình đã được đăng kỹ trước thì các nghi văn lễ tiết đã y lệ thi-hành đều long trọng cả, duy có thay đổi một điều là khi năm giờ đến sáu giờ chiều đề các nghệ-kịch tại trước nhà Lương-tạ thì Hoàng-thượng không ngự lâm, cả có đình-thần viện Cơ-mật phụng Lưỡng-tôn-cung từ giá quang lâm ngự-lâm. Ấy nghe rằng vì thánh-thể vì hòa nên đình ngự.

Sáng ngày lễ ấy trời quang mây tạnh, phong quang cảnh vật đều êm đềm hớn hở người du nhơn nam t anh nữ tú chẳng thiếu mặt nào, dưới nước trên bờ nơi nơi đều có trương đăng kết-thể, chốn chốn đều có tiêu quân ca xang, thật là một ngày thạnh lễ rất nên náo nhiệt.

Thời tiết. — Đã trong vài tuần nay, khi trời tuy thường nóng nẩy, nhưng thường thường được những trò mưa dông buổi chiều, mưa rất to mà nay mưa xít nay mai mưa xứ khác, các nơi ruộng bàu vườn rẫy trong hạt Thừa thiên hòa cốc và hoa lợi có về sanh sắc nhiều lắm, ấy là một cái trung triệu của sự phong đăng sau này khá mừng thay !

Phát phần thưởng. — Tại trường Quốc-học ngày 14 juin đã phát phần thưởng cho các học-trò nam nữ.

Lễ phát phần thưởng ấy làm rất trọng-thể, có quan Khâm-sứ, đình-thần viện Cơ-mật và liệt vị đại hiền Tây Nam đến dự.

Tại nhà đòng ngày 14 juin có phát phần thưởng cho các học-sinh, sau khi phát thưởng rồi thì các học-sinh có diễn một tấn tuồng hỷ kịch rất hay và có mời đông đủ liệt hiền quan chức Tây Nam đến dự khan.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Lễ Hưng-quốc khanh-niệm. — Hôm mồng hai tháng năm ta, ở bản tỉnh cử hành lễ Hưng-quốc khánh-tiết. Buổi sáng hồi 7 giờ rưỡi ở hoàng-cung làm lễ bái khánh, có quan công-sứ và các quí quan đến dự lễ. Buổi tối mùa rồng ở hành-cung và diễn-đăng ở thành phố.

Bệnh-viện Đồng-hới. — M. Colat y-khoa bác-sĩ chanan bệnh-viện Đồng-hới về nghỉ bên Pháp, M. Morin y-khoa bác-sĩ thay cho M. Colat.

Mở mang nông-nghiệp. — Quan công-sứ thủ-hiến G. Monnet từ ngày trọng nhậm ở bản hạt vẫn hằng lưu tâm đến việc lạo lợi cho nhân dân, về đường nông-nghiệp ngài lại chú ý lắm.

Nay mới rồi đây, ngài có hiểu-khuyến nông-dân trong hạt trồng giống ý-nuỉ (bu-bo) ở Mỹ-châu (Sorgho Sucré hâtif minnesota).

Giống bo bo này khác với giống bo bo của nước mình, song tôi nghiệm xem thì thật là hợp với thổ-ngơi ở bản hạt lắm, chính quan Sứ đã trồng tuổi trong đinh ngài, kết quả được thập phần mỹ mãn, vậy nên ngài gia công truyền bá giống ấy khắp cả các xã thôn để gây lấy một mối lợi lớn cho nhơn dân trong hạt.

Giống bo-bo Sucré hâtif minnesota này rất ưa đất cao-nguyên, mà đất cao-nguyên thì ở tỉnh Quảng-bình đây không còn thiếu gì nữa, hiện nay khắp các phủ huyện còn

Rượu bổ-dão:
TONIQUE TONKIOIS
Có tờ chứng-thi ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lắm!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Bộ-án phụng lời chỉ-dụ phê rằng :

Chiếu như đại được phòng cần MONTÈS qui-công, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dụng gọi rất hay, đáng nên gia thưởng trước lạo phê thị gửi cho quí được phòng cần-công để tỏ thành-ý-e.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

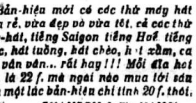
Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bổ sáng.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 30 Juin 1925
KIM XUYÊN KỲ ÁN
Giả danh toàn kế lộn sòng,
Oan hồn hôn hiện vốn trong nhẹ giời

Tối thứ tư 1er Juillet 1925
GIẢ NGUYỆT ANH BÁO CỪU
Làm gương cho bọn đàn bà.
Gai son sao ruột gan gà mới ghê

CUỘC TIÊU KHIỂN HIỂM CÓ

Bản-hiệu mới có các thứ mứt hát vừa rẻ, vừa đẹp bỏ vừa tết, có các thứ đĩa-hát, tiếng Saigon tiếng Hué tiếng Bắc, hát tuồng, hát chèo, hát xẩm, cải lương, văn vân... rất hay!!! Mỗi đĩa hát giá là 22 f. mà ngại nào mua tới sáu đĩa một lúc bản-hiệu chỉ tính 20 f. thôi.
CHANSON & Cie, HANOI

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gói đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kinh lắm.

Có mua nhuộng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES cùng bộ tinh than, ích cho con nít mất sữa, người đau huyết, ông già bà cả liệt nhược, song là kẻ có đau ốm mới mạnh

Có trở bán công hết — Tại chỗ thì ở Paris, Số 6, đường Le Tarbette

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

VỊ AN THỨ UONG

Bánh biscuits PETIT BEURRE	Một hộp :	0 fr. 25
Bánh biscuits PARFAIT GLACÉ	Một hộp :	7 fr. 75
Bánh biscuits CHAMONIX	Một hộp :	8 fr. 25
Bột Phosphatine FALIÈRES	Một hộp :	6 fr. 00
Rượu Champagne POMMERY CREMENT	Một chai :	21 fr. 00
Rượu Veuve Amio, giấy đỏ	Mỏ chai :	10 fr. 00
	Nửa chai :	5 fr. 75
Rượu Anise te Marie Brizard	Một chai :	9 fr. 00
Rượu Triple orang- Marie Brizard	Một chai :	10 fr. 00
Rượu Sec Cointreau	Một chai :	20 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRAND GARAGE AVIAT

41 à 45, Rue de la Chaux, Hanoi

Trước khi mua xe ô-tô, xin các quí-khách quá bộ đến xem bản-hiệu, quí-khách sẽ thấy nhiều hạng xe thiệt tốt mà giá tiền lại hạ.

Voisin
Delaunay-Belleville
Ballot
Rolland-Pillain
Mathis
Salmson
Amilcar
Motobloc
Berliet
Latil-Loffly

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
hoặc ống, hoặc viên
Đại lý độc quyền ở các thuộc-địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc nay.
Gửi bán tại Tốt ra các nhà bào-chế
Nhà chế thuốc LACROIX, 29 U. Rue Philippe de Girard — PARIS

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền dôi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Hàng 15 quan tây đầu rồi về sau đóng làm 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như luật ngày 13 mars 1900 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Theot đóng số đầu thì quí-khách nhân nay được mua số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ cho đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền từ 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để đành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các bệnh trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy cùng có người ngày, khó chịu nhất là ban đêm.

Có phấn thuốc rôm sẩy, tốn đầu nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc phấn

SUDOL mới giá 0$50

Dùng thử thì ưa dùng ngay

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Ân trọng tái sinh

Những người khôn-ngoan tài giỏi thường khoe rằng : Sự đời cái gì cũng biết còn thiếu cái chết nữa thôi, thế mà cái chết tôi đã biết qua.

Nguyên tôi bị bệnh đau tức kinh niên uống nhiều thuốc mà không khỏi, rồi tôi bị cảm nặng chúng nhập lý cơm thuốc không nạp đờm xuyễn kéo lên, bỏ hôi sang dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đờm kéo lên ngày càng lớn. cổ thở sò sè. Hiện bấy giờ, cả tôi và vợ con tôi ngồi trước mặt, tôi ở còn lòng hãy, sau đêm lên lên lắm nhưng nằm ngửa đi vợ con khóc lóc tôi biết khi tôi ngất đi, hình như tôi ngủ chiêm bao, khi lên nắi lên non tôi đi, tức thở thần ở ngoài đường xá. Nay, tác bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đến ông Tam-Tình y quan « ở phố Mã-Mây số 4, Hanoi đem thứ thuốc Tạc-tuyết-Long chữa. thì cái đờm hạ xuống dần dần. đến sáng mấy tỉnh dần ra, tôi cứ ra phân chết cả mười phần sao lại sống, ơn ấy thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn, để tỏ tấm lòng mình ta.

Tân tôi là Trần-đình-Thiêm)

Entrepreneur N°91, rue de Negrel Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng độ dậy, đau độ dậy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại Nhà Bà-chuông, Hanoi

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu thì cần phải điều-trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng [illegible] mỗi sáng thức dậy khi đi tiểu tiện thì [illegible] có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như [illegible] chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *Santal Monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đã cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho dân-bà, vì bệnh tất chuyển sang người dân-bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất dưỡng sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không còn gì dễ hơn thuốc *Santal Monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hóa-học mà bào-chế ra, chuyên trị về chữa bệnh lậu và làm cho khỏi hẳn sang các cơ-quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu nghe những lời ban ít tưng chải mà dùng những thuốc không có giá-trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *Santal Monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *Santal Monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh, rửa các nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào-chế bằng nhiều dược-phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết rảo

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rảo phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MẠU BỔ 1$40

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

GIÂY nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá : 1$95
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . . Giá : 1.95

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mạn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá : 1$30*

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá : 1$25*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

---

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DEPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giới kiến hiệu, giờ bệnh gian thế nào cũng chữa khỏi, như bệnh giản các khoẻ mạng, tiêu bã có hiệu nghiệm lắm, tinh nguyện rồi mà sinh ra các chứng bệnh, giản đến đau lưng và huyết sấu, đầu thống, bong gân, và bệnh trỉ

Thuốc này cũng là một thứ thuốc độc rất hay để trị những chứng có bệnh dương mai sẽ phá ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa xúp. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá . . . . . 1$50

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Garage Bobillot

7, Boulevard Bobillot, 7

HANOI

Cần một người cai biết mạ kền thiệt giỏi.

Ai lành nghề thì đến đây mà hỏi.

ƯỚU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này tuy đắng mà nổi tiếng trong thiên hạ đều công hiệu không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các lọ, bổ tang phủ, tan sinh nổi khí cho ăn ngon, thuốc đã lấy làm hay và chế giỏi ai không dám qua được.

Ai ở đồng sẻ chẳng đặng, chẳng là người nào chẳng đến bị hay là sau nổi. Thuốc ấy có tính chất hiệu hoạch gồm những thứ thuốc hay hơn hết thảy, cho nên người yếu đuối, huyết hư, thần kinh suy nhược, bệnh nổi mang ở và các bệnh ở đồng chẳng hay thuốc Quina Laroche hay hơn hết thảy.

Chớ nên tưởng rằng có một thứ thuốc Quina Laroche mà thôi, thì không hay, chớ nên tưởng rằng thuốc Quina Laroche không hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên.

Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên.

Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên.

LÁCH ĐỒNG

Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết thảy các thứ thuốc khác, là không nên.

GOBAR VÀ CÔNG-TY

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Vo...
Dellaunay-B...
Ballot
Rolland-Pillain
Mathis
Salmson
Amilcar
Molobloc
Berliet
Latil-Loffly

Peptonate de fer MONIES

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Elixir Tridigestil

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine,

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Bà-chuông, Hanoi

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa cup. Trẻ con không uống được thuốc này mỗi lọ giá . . . . . 1$50.

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Ân trọng tái sinh

Những người khôn-ngoan tài giỏi thường khoe rằng : Sự đời cái gì cũng biết còn thiếu cái chết nữa thôi, thế mà cái chết tôi đã biết qua.

Nguyên tôi bị bệnh đau tức kinh niên uống nhiều thuốc mà không khỏi, kể tôi bị cảm nặng chẳng nhẹp lý cơm thuốc không nạp đơm xuyễn kéo lên, bỏ hai sang dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đờm kéo lên ngực cao lắm, cổ tỉ ở sò sụ. Hiện bấy giờ, cơ tôi và sửa con tôi ngồi trước mặt, tôi ở còn trông thấy, sau đờm lên tắc họng mê mẫn ngực đi vợ con khóc lóc mà không biết khi tôi ngất đi, hình như thấy người chiêm bao, khi lên nhà lên non thấy đi, đủ thơ thẩn ở ngoài đường xá. Nay tác bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đón ông Tam-Thanh ở quan » ở phố Mã-Mây số 4, Hanoi đem thứ thuốc Tạc-luyết xuống chữa, thì cái đờm họ xuống dần dần, đến sáng mấy tỉnh dần ra, tôi chắc ra phân chết cả mười phần sao tại sống, an ý thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn, để tỏ tấm lòng mình tạ.

Làn tôi là Trần-đình-Thâm)

Entrepreneur N° 91, rue de Negrel Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONIES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu thì cần phải điều-trị cho tới khi hết ra nủ. Khi đã hết ra nủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức dậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *Santal Monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đã cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho dân-bà, vì bệnh tất chuyển sang người dân-bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất dường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không còn gì bằng hơn thuốc *Santal Monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hóa-học mà bào-chế ra, chuyên trị về chữa bệnh lậu và làm cho khỏi lấy sang các cơ-quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu nghe những lời ban ít tiền chải mà dùng những thuốc không có giá-trị gì cả.

Khi mới có nủ thì nên dùng ngay thuốc *Santal Monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

Thuốc *Santal Monal* làm cho nước tiểu thanh ra xanh, rửa các nơi, nào bàng-quang, nào quả thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào-chế bằng nhiều dược-phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONIES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sẻo

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có hợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đòi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG

NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Dự tất cả các thuốc-dịa Pháp toàn dùng một thứ thuốc nạp.

Gửi bán tại Tổng-cục các nhà bào-chế Nhà chế thuốc LACROIX, 29 37, Rue Philippe de Girard — PARIS

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đúng 15 quan tây đến rồi về sau đúng làm 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như luật ngày 12 mars 1900 thời là cuối cho người mua.

Tuyệt đáng sẽ đến thì quí-khách nhân nay được một số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ sau, đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền từ 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số sẽ các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số vào những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gửi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

GIÂY nói số 89

NÊN ĐẾN ĐỜ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . .* Giá : 1$95

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . .* Giá : 1.95

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mạn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá : 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá : 1$95

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Garage Bobillot

7, Boulevard Bobillot, 7

HANOI

Cần một người cai biết mạ kền thiệt giỏi.

Ai lành nghề thì đến đây mà hỏi.

ƯU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỆNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

GOMAR VÀ GÔNG-TI